

DOM, CESARJA!
Domači Prijatelj.
 VSE ZA VERO.
 Zabavno-poučna priloga „Mir-u“.

Leto II.

V Celovcu 10. decembra 1898.

Štev. 23.

Žanjici.

Po polji žanjica gré, mlado deklè,
 Popeva veselo, glasno,
 Lepota na njenem obličji cvetè,
 Krepkó ji je, zdravo teló.

In v zdravem telesu ji duh je krepák,
 Srcé ji nedolžnost krasi,
 Zato je brezskrben, lahák ji korak
 In vedre so njene oči.

Zato je krepak in zadosten ji spev,
 Čist kakor studenček z goré, —
 Srcá zadovoljnega spev je odmev
 In slika je duše lepé.

Le pevaj, le pevaj, poslušam té rad,
 Vedriš mi, jasniš mi okó.
 Daj Bog, da bi vedno neznan ti bil jad,
 Da vedno bi pela takó!

Nikoli za tebe ne pride naj čas,
 Ko grenek spoznanja je sad!
 Naj spev ti nikdár ne bo tuge izraz,
 Nagrobnica strtih ti nad!

Bogdan.

Ni je neugodnosti brez ugodnosti.

(Priobčil Reberčan.)

Nekako sredi meseca avgusta je bilo. Z jutranjim vlakom se je pripeljal mlad dijak iz Ljubljane v Kranj. Bil je na potovanju in se vračal domov. Kakor se ubogemu dijaku pri takih prilikah večkrat pripeti, zmanjkalo mu je do cela najpotrebnejše stvari — denarja. Zadnje krajezarje je izdal v Kranju na zajutrek. Do doma je imel pa še daleč; prekoračiti mu je bilo treba Karavanke, predno bi stopil na domača, Koroška tla. Kdo drug bi morda o enakem slučaju obupaval, a dijak ne obupa tako kmalu. In dijak je bil ovi fant v pravem pomenu besede, ne morda kak takozvani „filister“.

Če danes slabo, jutri bo že bolje, mislil si je naš junak in jo krenil urnim korakom po cesti proti Mariji na Brezjah. Okoli poldneva je prikoral do I., lične vasice na Gorenjskem. Želodec se mu je začel oglašati. Kdor razume, kaj se pravi to, da vé, da je človek v takem slučaju sposoben za vse. Radi tega se tudi naš

popotnik ni kar nič obotavljal, poiskati si pomoči pri drugih. Odločil se je torej, obiskati nekega tamošnjega, baje jako premožnega veleposestnika. Nikdar popred, pa tudi pozneje nikoli več ni kaj takega storil. Da bi že popred z neko gotovostjo vedel, ali se mu bo obneslo ali ne, vprašal je dvojico ljudij o lastnostih gospoda veleposestnika, in ker se mu je zatrjevalo, da je prav dobrega in usmiljenega srca, stopil je s tem večjim pogumom v njegovo veliko, dvenadstropno hišo na desni strani ceste. Posestniku je bilo ime Jeronim Drvar.

Stopivši najprej v kuhinjo vprašal je dijak dekle, ali je gospod doma in dobil odgovor, da je najbrž zgoraj v svoji sobi. Dijak šel je torej po stopnicah v prvo nadstropje ter potrkal na vrata, na katerih je bila nabita gospodarjeva posetnica (vizitnica). Vrata so bila zaprta. Prva neugodnost! Mahoma je začel dvomiti, ali bi počakal ali šel. A čakati mu ni bilo treba. Idočemu po stopnicah navzdol mu je prišel gospodar nasproti. Še predno ga je utegnil dijak pozdraviti, ga je bogati kmet že vprašal:

„Kaj želite?“

Ta „Kaj želite?“ je mož izgovoril s takim naglasom, da je bil dijak precej prepričan, da mu ni mnogo kaj upati; vendar je poskusil svojo srečo:

„Oprostite, blagorodni gospod, če vas ponižno prosim, da mi blagovolite pomagati iz zadrege. Jaz sem dijak, ki se vrača s potovanja domov, kateremu je pa pošel popol — —“

„Ali vas ni sram, da be—ra—číte?“ mu je segel ovi strogo v besedo.

„Jaz ne beračim in nisem berač, ampak dijak. Prosim vas le, da bi mi hoteli pomagati iz neprilike, in sem pripravljen vrn — —“

„Poznam to; prazni izgovori! Sramota je, da dijak prosijo“, je odvrnil gospod Jeronim in pretrgal nadaljno opravičevanje. To bi bil hud poper! V dijaku se je vzbudil ves njegov ponos, in ne da bi bil zinil besedice, je odšel. Mislil si je pač, da gospodarjevo obnašanje ni bilo baš preollikano in se spomnil pri tem besed, s katerimi je krstni patron gospoda Drvarja, sv. Jeronim, navadno opravičeval svojo jezavost, ter jih obrnil tako-le:

„Ignoscat tibi Dominus, quia »Drvarius« est!“*) In s tem se mu je povrnila va-nj stara prirojena mu šaljivost. Sklenil pa je vsled te neugodnosti, ki se mu je pripetila, da nikdar in nikdar več ne potrka na kaka vrata in naj se mu godi še tako slabo, ampak skusil bo pomagati si v prihodnje na kak drug način, ne da bi bil mislil pri tem morda na — tatvino; Bog ne daj!

S praznim želodcem in še bolj prazno možnjo mahal jo je torej dijak-popotnik počasi proti Mariji na Brezjah. Pred takrat še staro cerkvico je stalo šest gospodov duhovnov. Nek notranji glas — morda tisti, ki nastane, kedar se stene praznega želodca jedna ob drugo drgnejo — nek notranji glas, pravim, ga je nagovarjal, naj še tukaj poskusi svojo srečo, češ, ta ali oni se te bo gotovo usmilil. Toda nekaj družega ga je zopet opominjalo na storjeni sklep, nikoli več ne prositi kje podpore; in zmagal je ta opomin. Pozdravil je sicer gospode prav spoštljivo, a šel je mimo njih, kakor bi imel več denarjev nego oni vsi skupaj. In šel je v cerkev, da se priporoči čudodelni Majki Bogorodnici.

Ko je opravil svojo pobožnost, odrinil je dalje po stranski poti tam pod goro v Tržič. Trudapolna hoja je bila to. Sam in zapuščen, kakor svoje dni Odisej je taval skozi gozd. Taval je, pravim, kajti dolga pot in prazen želodec sta ga že hudo, hudo mučila. Ali misel, da sme biti ponosen, ako se mu posreči junaški premagati vse to, ga je vzdrževala in šel je pogumno, čeprav le počasi naprej.

„Od glada slab po stezici je lazil,
Kakor megla brez vetra se je plazil.“

Vendar slabe volje ni bil, ampak polastila se ga je neka šaljivost, katero Nemeč nazivlje »Galgenhumor« in prišli so mu na um stibi, kakor:

„Naj bodi dobra ali slaba ura,
Kaj bi se držal, kakor bolna kura!
— — — do konca vsak pririne,
Četudi bi požiral same sline.“

In pririnil je do konca, dospel srečno v Tržič. Tukaj mu je imelo biti konec trpljenja, kajti izumil je med potoma nov načrt, o katerem je bil prepričan, da se mu vsaj do cela ne izjalovi. Da se mu bo posrečilo pa tako dobro, kakor je pokazal vspeh, o tem sam niti sanjal ni.

Prišedši v ovo slikovito mestece, ki tiči tam pod Ljubeljem v ozkem kotiču, kakor bi se balo svetá, jo je krenil vsled novega svojega načrta, kar naravnost v eno boljših gostiln. Tam se je vsedel v gosposki sobi moško in samozavestno za mizo, kakor bi bil cel svet njegov, med tem ko niti borega novčiča ni imel premoženja. Naročil si je merico pive, prav pošteno večerjo in povprašal ob enem tudi za prenočišče. Vsega je bilo na razpolago. Po večerji si je privoščil še eno »krugljico« in na to šel brezskrbno k brezskrbnemu počitku. Utrujen, kakor je bil, in svest si gotovega vspeha, se je vrgel usmiljenemu Morfeju (spanju) v naročje, ki ga je tudi mahoma zazibalo v sladko spanje.

Drugo jutro se je zbudil točno ob — osmih. Za zajutrek si je dal prinesiti običajne kave, a vrh tega še »golaš« in čašo moče zraven, češ: »Ljubelj je visok, na Koroško pa bi vendar rad prišel sit. Tam imam znanec in potem bo že kako“.

*) Sv. Jeronim je bil Dalmatincec in kot tak po svoji naravi močno jezav. Čeprav je bil jako svet mož, se je v tem oziru vendar večkrat spozabil ter se hudo raztogotil. Pozneje pa se je kesal in prosil Gospoda milosti, rekoč: »Ignosce mihi Domine, quia Dalmata sum!“ To se pravi: »Odpusti mi, o Gospod, kajti Dalmatincec sem!“ Zgoraj navedene latinske besede se zovejo slovenski tako-le: »Odpusti naj ti Gospod, kajti »Drvar« si res!“

Ali, ali, prišel je čas računa. Dijaku je začelo srce hitreje bti, močnejše vtripati. Dal je poklicati gospoda gostilničarja, katerega dozdej še videl ni. Bil je to lep mož v najboljših letih in jako prijazne, prikupljive zunanosti. To je dajalo našemu fantu zopet pogum. Začel mu je torej na dolgo in široko razlagati svoj položaj. Kar je pripovedoval, je tudi še podprl z vsemi mogočnimi vzroki in zadnjič stavlil sledeči predlog:

„Kakor vidite, gospod gostilničar, imam tukaj nov daljnogled, vreden devet goldinarjev (v tem mu je pokazal svoj »rešpetlin«). Prišel sem sinoči v vašo cenjeno gostilno in se tukaj napil, najedel in naspal, ne da bi imel le jeden novčič. Zastavim vam za to, kar sem vam dolžen, svoj daljnogled, in ako vam v osmih dneh po pošti ne povrnem svojega dolga, smete ohraniti zastavljeno stvar. Sicer pa mi jo pošljete na moje stroške na dom. Jaz sem dijak, doma tam in tam.“

Po teh besedah je gostilničar vzel papirček in svinčnik in mu zapisal molčé račun. Znašal je ravno dva goldinarja. Nato ga je dijaku pokazal, zopet prečrtal, ter smeje se pripomnil: »Dokaj let sem že tukaj gostilničar, a kaj tacega se mi še ni pripetilo. Prav vesel sem, da ste imeli tako zaupanje va-me, akoravno me niste poznali. Tukaj imate, da bote mazali kolesa čez vrh,« in izrekši te besede, je porinil pred-nj še dva srebrnjaka navadne veljave. Dijak se mu je iskreno zahvalil ter se poslovil. Nesel je svoj daljnogled sam domov in vrh tega še tudi sit in — bogat korakal čez Ljubelj.

Ni je neugodnosti brez ugodnosti, in: korajža velja!

Nekaj o Humberških grofih.

Humberški grofi imajo svoje ime od grada Dietrichstein, ki stoji v Borljah (Ferolach) med Trgom in Glanekom. Pravijo, da je ta grad postavil Dietrich Bernski, kralj izhodnih Gotov, ter ga imenoval Dietrichstein, t. j. »Dietrihov kamen«. Skozi več sto let je bil ta grad ponos koroške dežele. Posebno slavo je dosegel, ko se je tako hrabro branil proti napadu tirolske grofinje Marjete Maultasche. Ta je leta 1335. z veliko močjo pridrla iz Tirolskega po Dravski dolini na Koroško, in pustila deželo. V gradu Dietrichstein pa se jej ustavi Henrik (po drugih poročilih Nikolaj) grof Dietrichstein, imenovan »Grom« (der Donner). Grad pa je imel izdajalca v svojem zidovju. To je bil Madjar Ljudovik Horvat, kateri se je s sovražniki dogovoril, da bo napravil upor med vojaštvom v Dietrichsteinu, da bo grofu Henriku glavo odsekal in jo vrgel Tirolcem preko zidu v taborišče. Nek zvesti hlapec pa je zvedel za to zaroto in jo ovadil. Izdajica je tako prejel zaslužen kaznen. Vendar pa je grof sprevidel, da se v gradu ne bo več mogel dolgo držati, ker od nikoder ni bilo pričakovati pomoči. Če ne sovražnik, bi bil pa glad ukrotil hrabro posadko. Zato so vitezi sklenili, da hočejo grad po noči na tihem zapustiti in bežati v Št. Vid. Srečno so to izpeljali.

Drugo jutro je Marjeta grad zopet naskakovati začela, se pa ne malo začudila, ko zapazi, da se jej nihče ne brani. Ko so njeni vojaki prekoračili zidove, pustila je ves grad razdjeti in požgati.

Grof Dietmar Dietrichstein pa je pozneje ta grad vnovič dal pozidati, in je »Dietrichov kamen« služil še kot močna trdnjava proti navalu ogerskega kralja Matijaža.

Ta je namreč leta 1480. poslal svojega generala Petra Mara (Marepeter) na Koroško. Divji Madjari so hudo razsajali in pustošili po deželi. Le trdni grad Dietrichstein se jim je v bran postavil. Celo poletje in do božiča so Ogrji ležali pred gradom, in ker ga s silo niso mogli vzeti, skušali so ga izstradati. Grad pa je branil grof Pankrac Dietrichstein. Tedanji deželni glavar koroški, Boltažar iz Višprij (Weissbriach), si je vse prizadjal, da bi Dietrichsteinca rešil. Nabral je nekaj vojske iz vitezkih gradov in iz mest, ter vzel seboj mnogo živeža, da bi ž njim preskrbel grad Dietrichstein. Grof Pankrac mu je prišel iz grada naproti, da bi živež prevzel. Ogrji pa so to skušali zabraniti in vnela se je vroča bitka. Padlo je mnogo Korošcev, pa še več Madjarov. Grof Pankrac je sam dvakrat ranil Petra Mara na roki, pa tudi on je bil ranjen. Živež pa so Korošci le spravili v grad.

Peter Mar je odslej grad toliko huje naskakoval, tako da je grof rajši pogodbo sklenil in Ogrom grad izročil proti obljudi, da v njem ne bodo napravili škode. Peter Mar pa je svojo obljudo prelomil, ter pustil grad razdjati in pokončati.

In tak je ostal do naših dni; le sove in netopirji prebivajo še v njegovih razvalinah. Ljudje pa pravijo, da so v gradu zakopani zakladi, pa si jih nihče vzdigniti ne upa, ker v gradu hudo straši.

Grof Nikolaj Dietrichstein je krepko branil pravice vojvode Albrehta avstrijskega do Korotana proti upornikom Auffensteinu in Schärfenbergu. Ta dva sta bila na grobniskem polju (Krapfeld) popolnoma premagana.

Grof Konrad Dietrichstein je bil leta 1497. od Turkov vjet, pa so ga spet odkupili.

Grof Moric Dietrichstein se je vojskoval z Vidovicem, stotnikom celjskih grofov, ter si osvojil njegov grad Sternberg pri Beljaku.

Eden najslavnejših te rodovine je bil grof Žiga Dietrichstein. Izgojen na dvoru cesarja Maksa I., bil je pozneje njegov ljubljeneec, svetovalec in vojskovodja. Cesar ga je kar obsipal z dobrotami in častnimi dostojanstvi. To je rodilo Žigi mnogo zavistnih nasprotnikov, ki so ga pred cesarjem neprenehoma črnili, pa brez uspeha. Žiga je nakopičil v svojih rokah silno bogastvo; sam že posestnik mnogih gradov jih je še več prejel iz rok cesarja Maksa in svoje bogate gospe.

Leta 1515. se je pri Konjicah na Štajerskem vnel punt slovenskih kmetov, ki so zahtevali svojo „staro pravdo“. Punt se je kmalu razširil po Kranjskem in Koroškem, in zbralo se je kmetov do 80.000 mož. Žiga Dietrichstein in Jörg Herberstein sta zbrala pet bannerov pešcev in 850 konjikov, prekoračila pri Ptujju Dravo, ter kmete napadla pri Brežicah. Ko se je posrečilo kmečko moč razkrojiti, se ta izurjenim in bolj oboroženim graščakom tudi ubraniti ni mogla. Graščaki so kmete razkropili in posekali; kar so jih vjeli, te so pa obesili po drevju. — Leta 1517. je Žiga ustanovil bratovščino sv. Krištofa proti pijančevanju in kletvini.

Med tem pa so se širili kmetski panti tudi po Nemškem, zlasti po Švabskem, Frankovskem, ob Reni, in leta 1525. po gorenjem Štajerskem in Solnograškem. Solnograški nadškof Matej Lang se je zaprl pred ustaši v svojo trdnjavo Hohensalzburg. Žiga grof Dietrichstein pa je nabral 5000 nemških in čeških hlapcev (vojakov) in nekaj huzarjev, ter vdaril ž njimi na Solnograško. Meščani in rudarji v Schladmingu pa so potegnili s kmeti in ubili so Žigi sto hlapcev. Žiga je skakal od jeze in se hotel strašno maščevati; toda njegovi vojaki sami so

se uprli in rekli, da ne grejo v boj, če jih ne plača za en mesec naprej. Med tem, ko je Žiga čakal na denar iz Dunaja, so se uporni kmetje še bolj utrdili in za boj pripravili. Ko je denar prišel, napravil je Žiga naskok na Schladming, ga vzel in veliko meščanov na smrt obsodil. Med tem pa je došel kmetski vojvoda Gruber in padel po vitezih in hlapcih; meščani iz Schladminga so mu pomagali. Več ko 3000 vitezov in hlapcev je bilo pobitih, grof Žiga Dietrichstein sam vjet. Njega so kmetje sicer izpustili, ker je obljubil delati na to, da se sklene za obe stranki pravičen mir, 32 drugih vitezov pa je pustil Gruber ob glavo djati kot maščevanje za tiste Schladminčane, katere je pustil Žiga umoriti.

Grof Žiga Dietrichstein je umrl leta 1533. Zapustil je toliko posestev in premoženja, da so dedičem postavili več jerobov. Njegove gradove na Koroškem so oskrbovali njegov brat Franc, potem Moriz Welzer in Wolf Hodiški; gradove na Štajerskem in Avstrijskem pa Konrad Hohenburger.

V posestvu Humberžanov (Dietrichsteinov) so bile graščine Humberk (Hollenburg), Dietrichstein, Bekštanj (Finkenstein), Thalberg, Landskron, Vrba, Oberpulsgau, Grünberg, Rabenstein, Rabensberg, Freistein, Neuschloss, Grünburg, Rottenstein, Greina, Greinburg, Weissenbach, Königswiesen, Jedersee, Neuschloss, Tatz, Aerbing, Kreuzen, Kammerstein, Pfannberg, trg Semriach, mesto in grad Hartberg, okrajji Ratten, Stockenboi, Bistrica in Waldbach, mesto Gmünd, graščina Weissenfels, Arnfels, Aspang, Weitersfeld, Schleiniz, Rosenhof, Reifenstein itd. Ko se je grof Žiga Dietrichstein oženil z baronovko Barbaro Rotal, bili so za priče: cesar Maks, kralj ogerski, kralj poljski, mnogo nadvojvodov, vojvodov, škofov, grofov ter ogerskih, čeških in poljskih plemenitašev. Zlata, srebra in biserov bilo je toliko videti, kakor bi bil Dietrichstein nakopičil v svojo oblast bogastvo cele Evrope. Na mizo so prinesli tri sto različnih jedil.

Med poznejšimi Dietrichsteini se je odlikoval grof Helfried. Bil je c. kr. skrivni svetovalec in komornik, posestnik reda zlatega runa, deželni glavar koroški itd. Umrl je leta 1698.

Po „Karintiji“.

Gospodarske stvari.

Z oranjem pred zimo se na pol pognoji,

ker si preobrnena prst navzame iz zraka snovi, potrebnih rastlinam za rast, ker se plevel pokonča, mrčes lažje uniči, mraz pa zemljo zmeči in zrahlja.

Poleg tega pa imamo od tega še naslednje koristi:

1. Pomladi je treba manj časa za delo, kar je velike vrednosti, kajti pomladi dela preostaje.
2. Vprežna živina, ki po ozimni setvi stoji brez dela v hlevu, ima primerno delo.
3. Pomladi se lažje zgodaj seje in vsled tega navadno več pridelava.
4. Zimska vlaga ostane dalje v zemlji, kar dobrodejno vpliva na jarino.
5. Z jesenskim oranjem se zemlja tako zmeči in zrahlja, kakor je z nobenim obdelovanjem ni moči zrahljati.
6. Z oranjem pred zimo se pomladi prihibi pri vsem delu. Vse pride pravi čas v zemljo in vse se lahko pravi čas obdelava.

Če je zemlja čista, naj se nikar ne orje za setev ravno pred setvijo, temveč malo poprej, da se preorana zemlja zopet vleže.

Šramba in pošiljatev cepičev po zimi. Cepiče, katere rabimo za zimsko cepljenje, narezati moramo precej jeseni, kedar listje odpade in predno slana pritisne. Te cepiče položimo v senčen kraj ter jih nekoliko zasipljimo v zemljo. Kakor hitro se prične močen ponočni mraz, moramo cepiče vzeti iz zemlje, zvezati jih po vrstah skupaj ter jih zaviti v močen papir, ki je s kakim cenim oljem napojen. Potem zavijmo te cepiče v mah ter jih zakopljimo v drevesnici ali na vrtu na kak kraj, ki je varen miši. Na ta način ohranimo cepiče vso zimo zdrave in sveže. Nobeden se ne pokvari, bodi še tako hud mraz. Olje vsled svoje narave zmrzne ter brani, da se cepiči ne izsuše, in ne pusti mokrote do njih. Tako zavite cepiče je mogoče pošiljati tudi v najhujši zimi, kolikor daleč hočemo. Poslani cepiči dospejo gotovo zdravi na namenjeni kraj, da le niso med tem časom prišli v kak zakurjen prostor. „Vrt.“

Odstavljanje praseta. Popolnoma napačno je odstavljati praseta ob gotovi starosti; to naredi še le takrat, kedar so živali dovolj močne, in sicer ne gledé na njih starost. Nikdar ne odstavljaj poprej praseta, dokler ne znajo že jesti ter jim jed tudi tekne. Ta čas je navadno takrat, kedar so praseta kakih 15 kilogramov težka. Če pri odstavljanju prav ravnaš, praseta prav nič mesa ne zgubé. V pričetku se drži pravila, da odstavljene živali dobivajo blizu tako krmo, kakoršno pri materi in tudi tolikrat. Najboljša krma ob pričetku je posneto mleko in pozneje tudi kisló. Sčasoma se preide na daljše obroke, n. pr. po štirikrat na dan, in dajo se tudi razni odpadki iz kuhinje in sploh iz gospodarstva, zelena krma itd. Nikdar pa ne zabi, da je v krmi dovolj apnenih in fosforovih snovij, ker one delajo močno okostje, na katero more priti potem dovolj mesa in špeha. Da prašiči dostikrat ne rastejo, da imajo mehke kosti, da so skrivljeni, da se plazijo po kolenih, to vse prihaja od krme, ki ima v sebi premalo takih snovij. V tem času se žival utrdi za svoje poznejše uspevanje, zato mora biti vzreja naravna, krmljenje pa dobro in krepko, da žival hitro raste, ne pa tako, da se debeli. Nagnenje prasičev k debelenju se ne sme zabraniti s stradanjem, ampak z vsakdanjim pregibanjem po svežem zraku. S prikrajšanjem hrane se pri mladih prašičih, posebno pri angleških, res prepreči debelenje, a živali dobé slabo vnanjo obliko, veliko, težko glavo, vdrtá rebra, rtast hrbet in stegna brez mesa. „Kmet.“

Drobiž.

Bog ne pusti iz sebe norčevati se. Neki mladenci, ki je imel sicer veliko denarja, a malo ali nič vere, obesil je pred kakim mesecem svojemu lovskem psu rožni venec okrog vratu. Ta stvarica, rekel je norčevaje se, se živali za čudo dobro poda mesto ovratnika in odkar jo pes nosi, še nikdar nisem ustrelil toliko in tako lepih zajcev. Kmalu zbolí bogokletnež za vratno boleznijo. Vrat je bil kakor zadrgnjen. Bolnik ni mogel niti jesti, niti piti, niti dihati. Čez tri dni je umrl v strašnih bolečinah, zadavljen. „Dan.“

Dobro ga je splašal! V nekem kopališču je zahteval gost, ki je hotel drugi dan z družino na sprehod v gore, naj mu drugo jutro pripeljejo dva osla, katera bodo jahali v hrib. Mlad gospodar iz bližnje vasi pripelje drugo jutro ob določeni uri za pot opravljena osla. Gost pride takoj pred hišo, se nasmeje in reče: „No, torej ste vsi trije prišli!“ — Gospodarja je zbodla ta

beseda, rad bi bil kaj rekel, a premagal se je in molčal. — Zvečer, ko pride družina s sprehoda, pride zopet gospodar iskat osle. — „Koliko sem pa dolžan?“ vpraša ga tujec. — „Šest goldinarjev“, pravi gospodar. — „Ali pa ni to preveč, vsaj je določeno pri vas za vsacega osla po dva goldinarja?“ — „Prav“, odvrne gospodar, „in trikrat dva je šest, zakaj če sem bil jaz zjutraj osel, ko sem prišel, sem tudi zvečer, ko odhajam.“ — Tujec se je spomnil, kako ga je zjutraj pozdravil, zasmejal se je, plačal gospodarja oslov, kar je zahteval, in ko je ta odšel, dejal je ženi: „Kmet me je dobro splašal!“

Uganke.

Številopis.

1	2	9	2	16	2	Dve zviti živali,
5	6	8	4	10	2	Najboljši ptičje noge,
10	6	15	3	14	3	Nadloga,
5	4	11	3	17	3	Velikonočna jed,
5	4	1	4	7	3	Žensko ime,
12	8	3	7	13	6	Sovražnik dolgega časa.

Nadomesti številke s primernimi črkami in tedaj dobiš, ako čitaš od levega zgornjega do desnega spodnjega kota in od levega spodnjega do desnega zgornjega kota, naroden pregovor.

Rešitev v prihodnji številki.

Rešitev uganke v 22. številki.

S
Z L O
T R O J A
P O D G A N A
D R A G A Pregovor se glasi: „Sloga jači.“
K R A J I N A
K R A M P
H Č I
I

Smešničar.

* „Nace“ reče pomočnik v neki delalnici učencu. „Nace, kaj pa ti je, da se držiš tako kisló? Pokaži pametno, veselo lice!“ „Prav“, odvrne mu učenec, „prav rad, toda to se lažje reče, kakor pa stori. Pokaži mi ga torej ti, pokaži, kako je kje pametno lice!“

* Malo težko. „Ako nimate denarja za najemščino, kupite si svojo hišo! Razumete-li?“ jezil se je gospodar najemniku, ki je s plačilom zamujal.

* „Zakaj pa nosi vojak orožje?“ Vpraša častnik nekega vojaka. „Zato, da ga zamaže in ga mora potem snažiti.“ Bil je odgovor.